

Uzasadnienie odstąpienia od przeprowadzenia strategicznej oceny oddziaływania na środowisko dla „Programu Ochrony Środowiska dla Miasta Nowy Dwór Mazowiecki na lata 2025-2028”

Celem opracowania „*Programu Ochrony Środowiska dla miasta Nowy Dwór Mazowiecki na lata 2025–2028*” jest realizacja przez jednostki samorządu terytorialnego polityki ochrony środowiska, zgodnie z założeniami najważniejszych dokumentów strategicznych i programowych obowiązujących na szczeblu krajowym, wojewódzkim oraz powiatowym.

Program Ochrony Środowiska (POŚ) stanowi podstawę funkcjonowania systemu zarządzania środowiskiem w mieście i powinien być spójny z innymi dokumentami dotyczącymi ochrony środowiska w ramach danej jednostki samorządu terytorialnego. Aktualizacja została przygotowana zgodnie z przepisami ustawy z dnia 27 kwietnia 2001 r. – *Prawo ochrony środowiska* (tj. Dz.U. z 2025 r., poz. 647 z późn. zm.) i pełni rolę narzędzia realizacji lokalnej polityki ekologicznej.

Dokument zawiera szczegółową analizę stanu środowiska naturalnego na obszarze miasta, na podstawie której wyznaczono cele, kierunki działań oraz konkretne zadania odpowiadające zidentyfikowanym problemom i zagrożeniom w poszczególnych obszarach interwencji. Wskazano również potencjalne źródła finansowania zaplanowanych działań oraz opisano system wdrażania Programu Ochrony Środowiska w latach 2025–2028.

Zgodnie z art. 48 ust. 1 i 2 ustawy z dnia 3 października 2008 r. *o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko*, organ odpowiedzialny za opracowanie projektu dokumentu, o którym mowa w art. 46 pkt 2, może – po uzgodnieniu z właściwymi organami – odstąpić od przeprowadzenia strategicznej oceny oddziaływania na środowisko, jeżeli uzna, że realizacja dokumentu nie będzie miała istotnego wpływu na środowisko, w tym na obszary Natura 2000.

Możliwość odstąpienia od przeprowadzenia takiej oceny dotyczy wyłącznie projektów dokumentów, które stanowią niewielkie zmiany już obowiązujących dokumentów lub obejmują obszar jednej gminy.

Burmistrz Miasta Nowy Dwór Mazowiecki wystąpił w trybie art. 48 ust. 3 i art. 49 ustawy z dnia 03 października 2008r. *o udostępnieniu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko* o zajęcie stanowiska co do konieczności przeprowadzania strategicznej oceny oddziaływania na środowisko dla projektu *Programu Ochrony Środowiska dla miasta Nowy Dwór Mazowiecki na lata 2025-2028*. Państwowy Wojewódzki Inspektor Sanitarny w Warszawie (pismem znak ZS.9011.43.2025KB z dnia 28 kwietnia 2025 roku) oraz

Regionalny Dyrektor Ochrony Środowiska w Warszawie (pismem znak WOOŚ-III.410.273.2025.ET z dnia 2 czerwca 2025 roku) uzgodnili, iż *Programu Ochrony Środowiska dla miasta Nowy Dwór Mazowiecki na lata 2025-2028* nie wymaga przeprowadzania procedury strategicznej oceny oddziaływania na środowisko. Burmistrz Miasta Nowy Dwór Mazowiecki biorąc pod uwagę opinię Organów postanowił o odstąpieniu od przeprowadzenia strategicznej oceny oddziaływania na środowisko, ponieważ realizacja postanowień danego dokumentu nie spowoduje znaczącego oddziaływania na środowisko.

Zgodnie z art. 49 ustawy z dnia 3 października 2008 r. *o udostępnieniu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko* odstępując od przeprowadzenia strategicznej oceny oddziaływania na środowisko wzięto pod uwagę następujące uwarunkowania:

1. Charakter działań przewidzianych w dokumencie:

- a) *Stopień, w jakim dokument ustala ramy dla późniejszej realizacji przedsięwzięć, w odniesieniu do usytuowania, rodzaju i skali tych przedsięwzięć.*

Dokument ten stanowi podstawę funkcjonowania systemu zarządzania środowiskiem w mieście. Jest to kompleksowy program obejmujący zagadnienia zarówno przyrodnicze, jak i infrastrukturalne. W dokumencie przeprowadzono analizę stanu środowiska naturalnego na obszarze miasta. Na jej podstawie określono cele, kierunki działań oraz zadania wynikające z istniejących zagrożeń i problemów w obszarach wymagających interwencji, jak również działania służące ochronie i zachowaniu obecnego stanu pozostałych komponentów środowiska. Ze względu na szeroki zakres tematyczny dokumentu, obejmujący liczne elementy środowiska i infrastruktury, oraz uwzględniając systemowy charakter środowiska jako układu wzajemnie powiązanych elementów, należy uznać, że realizacja zapisów Programu może potencjalnie wpływać na stan środowiska. Wśród zaproponowanych działań znajdują się zarówno przedsięwzięcia inwestycyjne, jak i nieinwestycyjne. Niemniej jednak, z uwagi na ogólny i ramowy charakter zapisów – odnoszących się jedynie częściowo do przedsięwzięć, które mogłyby potencjalnie oddziaływać na środowisko (w ograniczonym zakresie czasowym, przestrzennym lub technologicznym) – istnieją przesłanki do odstąpienia od przeprowadzenia strategicznej oceny oddziaływania na środowisko (prognozy oddziaływania). W przypadku konkretnych inwestycji, obowiązek przeprowadzenia oceny oddziaływania na środowisko będzie rozpatrywany indywidualnie w toku odpowiednich postępowań administracyjnych, na etapie sporządzania karty informacyjnej przedsięwzięcia lub raportu oddziaływania na środowisko. Wówczas szczegółowo oceniane będą planowane działania z uwzględnieniem

ich skali, rodzaju, lokalizacji i potencjalnych oddziaływań. Zawarte w Programie rekomendacje dotyczące zasad prowadzenia lokalnej polityki ochrony środowiska nie mają charakteru wiążącego. Stanowią one natomiast wskazówki dla miasta oraz potencjalnych inwestorów w zakresie podejmowania działań w obszarach uznanych za priorytetowe dla interwencji środowiskowych. Warto zaznaczyć, że wskazane w Programie przedsięwzięcia mają charakter orientacyjny – ich realizacja będzie uzależniona od wielu czynników, takich jak sytuacja gospodarcza jednostki samorządowej, poziom zainteresowania inwestorów czy oczekiwania mieszkańców. W ramach opracowania nie określono warunków realizacji dla przedsięwzięć, które mogłyby zawsze znacząco oddziaływać na środowisko. Niniejszy dokument, jako dokument strategiczny, ma na celu wskazanie kierunków dalszych działań w zakresie ochrony środowiska oraz zapewnienie zrównoważonego rozwoju miasta poprzez zaplanowane kierunki interwencji

b) Powiązania z działaniami przewidzianymi w innych dokumentach.

Wskazane powyżej cele i zadania powiązane są z charakterem działań określonych w dokumentach strategicznych na poziomie Unii Europejskiej, na szczeblu krajowym, wojewódzkim

i lokalnym, m.in.:

- „Agenda 2030” – Światowy Program Rozwoju Zrównoważonego,
- Protokół z Kioto,
- Traktat Ustanawiający WE w Tytule XX – Środowisko Naturalne,
- Ósmy Program działań UE w zakresie ochrony środowiska,
- Polityka Ekologiczna Państwa 2030 – strategia rozwoju w obszarze środowiska i gospodarki wodnej,
- Długookresowa Strategia Rozwoju Kraju „Polska 2030”,
- Strategię Rozwoju Transportu do 2030,
- Strategię zrównoważonego rozwoju wsi, rolnictwa i rybactwa 2030,
- Aktualizacja Krajowego Programu Ochrony Powietrza do roku 2025 (z perspektywą do roku 2030 oraz 2040)
- Krajowy Plan Gospodarki Odpadami 2028,
- Strategicznego planu adaptacji dla sektorów i obszarów wrażliwych na zmiany klimatu do roku 2020 z perspektywą do roku 2030,
- Krajowego programu oczyszczania ścieków komunalnych,
- Program Ochrony Środowiska dla Województwa Mazowieckiego do 2030 roku,
- Plan Gospodarki Odpadami dla Województwa Mazowieckiego 2030,
- Strategia Rozwoju Województwa Mazowieckiego 2030+,
- Programy ochrony środowiska przed hałasem,

- Strategia Rozwoju Powiatu Nowodworskiego na lata 2015-2030,
- Strategia rozwoju społeczno-gospodarczego Miasta Nowy Dwór Mazowiecki na lata 2018 – 2030,

Program Ochrony Środowiska został opracowany zgodnie z przewidzianymi celami i kierunkami działań ww. dokumentów tak, aby nie wpłynąć negatywnie na środowisko oraz współgrać z zapisami, przedstawionymi w dokumentach strategicznych.

c) Przydatność z uwzględnieniem aspektów środowiskowych, w szczególności w celu wspierania zrównoważonego rozwoju, oraz we wdrażaniu prawa wspólnotowego w dziedzinie ochrony środowiska.

Najważniejsze aspekty środowiskowe zidentyfikowane na terenie Miasta związane są z negatywnym oddziaływaniem na powietrze, wody powierzchniowe i podziemne oraz pokrywę glebową.

W zakresie zanieczyszczenia powietrza, miasto ma do czynienia z małym zainteresowaniem wymianą pieców kopciuchów na ekologiczne źródła ciepła, pomimo możliwości skorzystania z dotacji oferowanej przez Miasta oraz z programu czyste powietrze. W ramach prowadzenia Gminnego Punktu Konsultacyjno-Informacyjnego w 2023r. złożono 29 wniosków, a w roku 2024 wymieniono 23 kotły węglowe z pomocą dotacji miasta. Działania jakie należy prowadzić w zakresie ochrony powietrza są związane z edukacją ekologiczną społeczeństwa oraz kontynuowaniem zadań, zapisanych w Programie Czyste Powietrze. Miasto Nowy Dwór Mazowiecki posiada również Program Ograniczenia Niskiej Emisji, który opisuje stan powietrza na terenie miasta oraz proponuje działania, których realizacja ograniczy niską emisję.

Wody powierzchniowe miasta mają zły stan i istnieje ryzyko nieosiągnięcia celów środowiskowych przez wody powierzchniowe zlokalizowane na terenie miasta. Miasto jest również silnie zagrożone wystąpieniem suszy oraz jest narażone na ryzyko powodziowe w związku z położeniem nad dużymi rzekami, co wymaga stałego monitoringu i inwestycji w infrastrukturę przeciwpowodziową. Z tego względu w POŚ zaproponowano działania z zakresu ochrony przeciwpowodziowej, rozwijanie systemów zagospodarowania wód opadowych na terenach zurbanizowanych oraz uwzględnianie w dokumentach planistycznych oraz w decyzjach dotyczących planowania i zagospodarowania przestrzennego granic obszarów zagrożenia powodzią wyznaczonych na mapach zagrożenia powodziowego.

W przypadku pokrywy glebowej nawożenie gleby uprawianej prowadzi do obniżenia zawartości makroelementów. Transport drogowy jest kolejnym źródłem doprowadzającym do zakwaszania gleb poprzez zanieczyszczenia pyłowe. Z komunikacji pochodzą substancje ropopochodne, metale ciężkie oraz związki azotu. Największą

degradację gleb powodują zabiegi rolnicze. Nadmierne przedostawanie się do gleby związków azotu, potasu, a tym samym transportowane do wód powodując eutrofizację. Erozja najczęściej powiązana jest z niewłaściwym nawożeniem, uprawą oraz likwidacją zakrzewień i zadrzewień śródpolnych. Należy ograniczyć przeznaczanie gleb na cele nierolnicze, zapobiegać procesom degradacji i dewastacji gruntów leśnych oraz szkodom w produkcji rolniczej, przywracać oraz poprawiać wartości użytkowe gruntów, które utraciły charakter gruntów leśnych, a przede wszystkim ograniczyć stosowanie nawozów mineralnych i naturalnych.

d) Powiązania z problemami dotyczącymi ochrony środowiska.

Na podstawie aktualnego stanu środowiska i wyróżnionych istotnych aspektów środowiskowych, mając na względzie zapisy polityki środowiskowej, biorąc jednocześnie pod uwagę wszelkie uwarunkowania wewnętrzne i zewnętrzne oraz dążenie do osiągnięcia stanu relacji gospodarka – środowisko określonego w wizji, zdefiniowano cele środowiskowe. Określają one najważniejsze obszary działań, które podejmowane są w Mieście, w zakresie ochrony środowiska. Cele są powiązane z następującymi aspektami:

- a. Poprawa jakości powietrza atmosferycznego,
- b. Zmniejszenie zagrożenia mieszkańców ponadnormatywnym hałasem zwłaszcza emitowanym przez środki transportu,
- c. Utrzymanie poziomów pól elektromagnetycznych na poziomach nieprzekraczających wartości dopuszczalnych,
- d. Zwiększenie skuteczności ochrony istniejących zasobów wód podziemnych, powierzchniowych przed ilościową i jakościową degradacją,
- e. Zwiększenie poziomu ochrony przeciwpowodziowej,
- f. Rozwój infrastruktury wodno-kanalizacyjnej,
- g. Poprawa jakości wody powierzchniowej i podziemnej,
- h. Dobra jakość gleb,
- i. Minimalizacja ilości odpadów,
- j. Zachowanie różnorodności biologicznej,
- k. Ograniczenie ryzyka wystąpienia poważnych awarii oraz zagrożeń naturalnych.

2. Rodzaj i skala oddziaływania na środowisko:

- a) Prawdopodobieństwo wystąpienia, czas trwania, zasięg, częstotliwość i odwracalność oddziaływania*

Projekt zawiera zadania mające na celu poprawienie stanu środowiska w mieście. Wykonanie tych zadań nie będzie miało znaczącego negatywnego oddziaływania na środowisko. Realizacja tychże projektów inwestycyjnych będzie powodowała oddziaływanie na środowisko, klimat akustyczny, jakość powietrza, wody oraz gleby, jedynie o charakterze krótkotrwałym, odwracalnym i lokalnym, jedynie w czasie i w miejscu prowadzonych robót, które ustąpią z chwilą ich zakończenia. Zastosowanie działań minimalizujących, mających za zadanie chronić środowisko naturalne sprawia, że opcjonalne oddziaływanie negatywne zostanie ograniczone do minimum lub zostanie całkowicie usunięte. Każda inwestycja będzie indywidualnie oceniana pod kątem wielkości wpływu na elementy środowiska, po przygotowaniu projektów technicznych, a w razie konieczności zostanie przeprowadzona ocena oddziaływania na środowisko.

b) Prawdopodobieństwo wystąpienia oddziaływań skumulowanych lub transgranicznych

Nie przewiduje się wystąpienia skumulowanych lub transgranicznych oddziaływań w trakcie realizacji działań zapisanych w dokumencie.

c) Prawdopodobieństwo wystąpienia ryzyka dla zdrowia ludzi lub zagrożenia dla środowiska

Inwestycje przewidziane do realizacji w Programie, charakteryzują się przejściowym oddziaływaniem na najbliższe otoczenie jedynie w momencie prowadzenia prac. Aby zapewnić jak najmniejszą ingerencję w środowisko, w trakcie realizacji prac będą przestrzegane obowiązujące normy i przepisy w zakresie ochrony środowiska naturalnego oraz przepisy BHP, a także zapewniona zostanie ochrona dla osób oraz własności publicznej poprzez unikanie uciążliwości, skażenia środowiska i hałasu. Inwestycje przewidziane do realizacji, ze względu na rodzaj i usytuowanie, nie będą miały zatem negatywnego wpływu na środowisko oraz zdrowie ludzi w fazie realizacji jak i eksploatacji.

3. Cechy obszaru objętego oddziaływaniem na środowisko, w szczególności:

a) Obszary o szczególnych właściwościach naturalnych lub posiadające znaczenie dla dziedzictwa kulturowego, wrażliwe na oddziaływania, istniejące przekroczenia standardów jakości środowiska lub intensywne wykorzystywanie terenu

Projekt dokumentu obejmuje obszar Miasta Nowy Dwór Mazowiecki. W przypadku prowadzenia działań z zakresu rozbudowy/budowy lub modernizacji sieci wodociągowej

lub kanalizacyjnej bądź też budowy lub remontu szlaków komunikacyjnych, należy uzgodnić wszelkie prace ze służbami Wojewódzkiego Konserwatora Zabytków, co pozwoli wyeliminować wystąpienie negatywnego wpływu na zachowanie dziedzictwa kulturowego. Prace związane z realizacją projektów zostaną przeprowadzone w sposób wywierający minimalny wpływ na środowisko przyrodnicze.

b) Formy ochrony przyrody w rozumieniu ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody oraz obszary podlegające ochronie zgodnie z prawem międzynarodowym.

Przez teren miasta przebiegają następujące formy ochrony przyrody:

- Rezerwat przyrody „Kępy Kazuńskie”
- Obszar Chronionego Krajobrazu „Warszawa”
- Obszar Natura 2000 Forty Modlińskie PLH140020
- Obszar Natura 2000 Ostoja Nowodworska PLH140043
- Obszar Natura 2000 Kampinoska Dolina Wisły PLH140029
- Obszar Natura 2000 Dolina Środkowej Wisły PLB140004
- 5 pomników przyrody

Dodatkowo przez teren miasta przebiegają dwa korytarze ekologiczne: Dolina Dolnego Bugu GKPnC-4, oraz Dolina Środkowej Wisły GKPnC-10A.

W ramach edukacji ekologicznej (edukacji leśnej społeczeństwa) w latach 2023-2024 kilkanaście razy odbywały się spotkania i zajęcia z leśnikami w placówkach oświatowych na terenie Miasta Nowy Dwór Mazowiecki. Główni odbiorcy i uczestnicy organizowanych spotkań stanowią dzieci w wieku przedszkolnym, uczniowie lokalnych placówek oświatowych, dorośli z różnych placówek pomocowych typu OPS. Podstawowe cele edukacji leśnej związane z utrwalaniem i upowszechnianiem wiedzy o ekosystemach leśnych oraz działania i postawy wskazujące zrównoważone korzystanie z zasobów przyrodniczych są realizowane w sposób regularny i ciągły. Dodatkowo, co roku Burmistrz miasta obejmuje patronatem konkurs międzyszkolny „1 z 9 – ekologia z ochroną środowiska”, a w przyszłości planuje się powrót do programu EKOStrażnik.

Prace związane z realizacją zadań określonych w Programie nie spowodują w środowisku przyrodniczym zjawisk, które mogłyby wywrzeć znaczące oddziaływanie na formy ochrony przyrody na terenie Miasta. Zadania i inwestycje przewidziane w programie mają ochronić obszary cenne przyrodniczo, dlatego nie przewiduje się żadnych projektów, mogących oddziaływać negatywnie na środowisko. Obecnie nie ma wydanych żadnych postępowań dotyczących inwestycji występujących na terenie form ochrony przyrody. W przypadku konieczności wykonania inwestycji mogącej wpłynąć negatywnie na obszary chronione, Inwestor powinien wykonać raport oddziaływania przedsięwzięcia

na środowisko w celu uargumentowania oddziaływania na etapie realizacji, eksploatacji jak i likwidacji na powyższe tereny.

Mając powyższe na uwadze, stwierdza się Program Ochrony Środowiska dla miasta Nowy Dwór Mazowiecki na lata 2025-2028 wpisuje się w przyjęte cele nadrzędnych programów strategicznych, a realizacja jego zapisów nie spowoduje znaczącego oddziaływania na środowisko, co potwierdzają opinie odpowiednich organów, które odstąpiły od przeprowadzenia strategicznej oceny oddziaływania na środowisko, stąd odstąpiono od przeprowadzenia strategicznej oceny oddziaływania na środowisko.

Z up. BURMISTRZA

Bartosz Rogiński

Z-ca Burmistrza